

PRŮVODCE VÝSTAVOU POETICS OF ENCRYPTION

Artpark
Galerie Rudolfinum

pro veřejnost

KDO SE VÍC PTÁ, VÍC SE DOZVÍ

Vše, co u nás v Galerii Rudolfinum uvidíte, vás může nadchnout, zaujmout, inspirovat. Může vás to přimět přemýšlet o věcech, o kterých jste dosud nepřemýšleli. Může se vám to i nelíbit, můžete mít pocit, že to není ani trochu hezké, že to nic zajímavého neříká.

Nikdy si ale nemůžete být stoprocentně jisti, že vám neuniklo něco důležitého, co by váš názor mohlo změnit. Nabízíme vám proto několik otázek, které vám mohou pomoci hodnotit aspekty současného umění. Můžete si odpovědi napsat, můžete ale také odpovídat jen v duchu sami sobě.

Poetics of Encryption, pohled do instalace (Dušan Zahoranský, Mirek a Kateřina, všech možných 65535 grafických variant písma na budiku, 2019; Jonna Kina, Tajné světy a další příběhy, 2013–16; Charles Stankievich, Poušť proměněná ve sklo, 2023)
© Galerie Rudolfinum, foto Ondřej Polák

Neptejte se

„Co se mi umělec snaží říct?“
Umělec nic neříká, umělec tvoří.

Ptejte se

„Co mi to, co před sebou vidím
(nebo i slyším), říká?“
Bez diváků není žádné umění!

DEŠIFROVÁNÍ UMĚLECKÝCH DĚL

Rudolfinum je unikátní prostor. Budova byla postavena v roce 1884 architekty Národního divadla Josefem Zítkem a Josefem Schulzem v novorenesančním stylu. Pod jednou střechou se tu odehrávají výstavy současného umění, přednášky a také koncerty. Výstava, na níž se právě nacházíte, je přehlídkou českých i zahraničních umělců a umělkyň, kteří ve svém díle různými způsoby využívají nebo komentují technologický svět, ve kterém dnes žijeme. Ačkoliv se v mnoha věcech spoléháme na digitální nástroje, zřídka skutečně chápeme, jak fungují. Porozumět jim totiž není vždy možné. Zkuste se pozorně dívat, klidně se u některých děl zastavte trochu déle, nechte na sebe působit videa, prostorové instalace a sochy. Výstava aktivuje naše myšlení o digitální sféře a pomáhá nám ji na konkrétních příkladech dešifrovat.

Pracovní list můžete využít jako kapesního průvodce výstavou, nebo jej vyplnit třeba až na úplném konci prohlídky. Čeká vás několik desítek uměleckých děl reflektujících svět technocénu. Při procházení výstavou zkuste sami sobě klást otázky, vnímat různé materiály, využitá média, galerijní sály i jednotlivá díla.

ČERNÁ MÍSTA, ČERNÉ DÍRY, ČERNÉ SKŘÍŇKY

Výstava vychází ze stejnojmenné knihy *Poetika kódování*, kterou napsal německý kurátor Nadim Samman. Autor v ní stejně jako ve výstavě uvádí tři kapitoly, do kterých řadí jednotlivé umělce: Černé místo, Černou skříňku a Černou díru. V první části Černé místo pracují umělecká díla s jistým stavem uzamčení a hovoří o zajetí člověka ve světě technologií. Černá skříňka zase nabízí umělecká díla, do jejichž útrob nemůžeme vidět. To, co se děje uvnitř černé skříňky, je totiž neprůhledné, je nám to zapovězeno. V poslední části Černá díra nakonec metafora černých děr v technologickém světě (stejně jako ve vesmíru) pozměňuje náš kulturní časoprostor. Proč myslíte, že mají všechny tři sféry přízvisko související s černou barvou? A co ve vás evokují? Pomáhají vám lépe pochopit jednotlivá díla?

SOCHY SLOŽENÉ Z VÍCE ČÁSTÍ

Díla *Panoramatická kočka* Evy & Franca Mattes a *Probudil jsem se a zjistil, že jsem roztroušen napříč kontinenty (Hong Kong)* umělecké skupiny Troika se v určitých aspektech navzájem podobají. *Panoramatická kočka* je fyzickou rekonstrukcí známého memu „panorama-fail“ (jenž vzniká, když funkce panorama na fotoaparátu

telefonu bizarně zkreslí fotografované tělo). Socha se skládá ze dvou dokonale propojených kočičích těl. Dílo Troiky zase zobrazuje digitální dvojčata různých starověkých i současných soch, která byla upravena pomocí sekvence několika 3D programů. Jaká pojtka a jaké rozdíly můžeme mezi těmito objekty nalézt? Jaké pocity ve vás vyvolává pozorování něčeho hmatatelného hned vedle dvouplošných digitálních videí?

DIGITÁLNÍ KOMBINATORIKA

Dílo jednoho ze zástupců české scény Dušana Zahoranského s názvem *Mirek a Kateřina, všech možných 65535 grafických variant písma na budíku* je velkorozměrným dílem umístěným na stěnách sedmého sálu.

Jedná se o 179 kusů sítotisku, které jsou nainstalované jeden velké druhého. Pojmají veškeré možnosti zobrazení času na digitálním budíku. Při bližším povšimnutí návštěvník zjistí, že černá místa jsou ručně vybarvena, zatímco zelená jsou vytisknuta. Kolik času mohlo toto vybarvování zabrat? Víte, na jakém principu funguje kombinatorika?

HORNINY A METEORITY

V díle *Urna* brazilské umělkyně Juliany Cerqueiry Leite můžeme nalézt přírodní materiály jako sádku, zeminu nebo i živé rostliny. V jiných dílech zase umělci odkazují na přírodní úkazy jako tomu je u objektu *Metamorfismus XIII* Juliana Charriera, jenž vznikl roztavením základních desek, pevných disků z notebooků a připomíná kus horniny. V sedmém sále pak nalezneme dílo Charlese Stankieveche *Poušť proměněná ve sklo*, jenž zobrazuje meteorit, který se vznáší těsně nad zemí. Proč myslíte, že umělci pracují s přírodními materiály nebo je napodobují? Jak může hornina souviset s digitálním světem? Víte, že i samotné používání technologií, přenosy dat a sledování videí spotřebovávají energii? A přemýšleli jste někdy, kde se ocitne stará elektronika, kterou se rozhodneme vyhodit?

KALKULUJÍCÍ ŘÍŠE

24 metrů dlouhé dílo *Kalkulující říše* od Kate Crawford a Vladan Jolera, rozpínající se přes celou stěnu druhého sálu Galerie Rudolfinum, spojuje umění, vědu a výzkum. Tato tapeta obsahuje tisíce individuálně zpracovaných kreseb a textů, které popisují vývoj různých technologií a komunikace od renesance až po současnost. Jak na vás dílo jako celek působí? Vyvolává ve vás spíše klidné nebo znepokojivé myšlenky? Dokážete se zorientovat v jednotlivých obrazcích? Zaujala vás nějaká konkrétní vývojová linka?

JAK VÝSTAVA PRACUJE S PROSTOREM GALERIE? ZAŠKRTNĚTE TO, S ČÍM SOUHLASÍTE.

Všechna vystavená díla jsou ponořena do tmy.

Architektura sálů a umístění děl záměrně vytváří labyrint.

V některých prostorách je využito přirozené světlo.

Všechna díla mají svůj vlastní prostor a vzájemně se nenarušují.

Některá díla návštěvníkům záměrně ztěžují průchod do dalšího sálu.

jiné postřehy_____

NA TÉTO ŠKÁLE VYZNAČTE, CO JE NA VÝSTAVĚ PODLE VÁS VÍCE ZASTOUPENO

SOCHA	●	●	●	●	●	●	●	INSTALACE*
DIGITÁLNÍ	■	■	■	■	■	■	■	FYZICKÉ
UTOPIE	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	DYSTOPIE
ZAHLCENOST	●	●	●	●	●	●	●	VZDUŠNOST

* Instalační umění je umělecký žánr trojrozměrných děl, která jsou často vytvořená přímo pro dané místo a mnohdy tak, aby transformovala vnímání prostoru.

PŘEKVAPILA VÁS NĚČÍM VÝSTAVA A JEJÍ DÍLA? NAPIŠTE NEBO NAKRESLETE, ČÍM.

ZKUSTE POPSAT, KTERÉ DÍLO VE VÁS NEJVÍCE REZONOVALO A JAK.

A KTERÉ VÁS NAOPAK ODRAZOVALO ČI NUDILO?

V ČEM JSOU VYSTAVENÁ DÍLA SPECIFICKÁ? NEHODÍCÍ SE ŠKRTNĚTE.

Vystavená díla vyvolávají silné emoce.

Vystavená díla jsou politicky angažovaná.

Vystavená díla využívají umělou inteligenci.

Vystavená díla jsou přenositelná do jakéhokoliv prostoru.

ZKUSTE NA ZÁKLADĚ ŠKÁLY VYZNAČIT, KTERÝ POJEM JE PODLE VÁS PRO VÝSTAVU PŘILÉHAVĚJŠÍ.

AKTUÁLNOST	●	●	●	●	●	●	●	NADČASOVOST
HUMOR	■	■	■	■	■	■	■	VÁŽNOST
UVNITŘ	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	VNĚ
TMA	●	●	●	●	●	●	●	SVĚTLO
HMOTA	■	■	■	■	■	■	■	DIGITÁLNÍ MATERIÁL

DETEKTIVNÍ PRÁCE

Umělecká skupina Clusterduck prezentuje v Galerii Rudolfinum nástěnnou instalaci s názvem *Detektivní práce*. Ta obsahuje fyzický archiv memů týkajících se umělé inteligence, politiky identity a dalších témat. Umělci se v této krajině obrázků pokoušejí zorientovat po vzorů detektivů, propojují jednotlivé obrázky pomocí napínání červeného provázku a vytvářejí tak různé důkazy a hypotézy. Jak na vás dílo působí? Myslíte, že je možné tu přijít na nějaké řešení? Zkuste si vymyslet vlastní mem a nakreslit ho.

JAKÝM ZPŮSOBEM POMÁHÁ VÝSTAVA POETICS OF ENCRYPTION DEKÓDOVAT DIGITÁLNÍ PROSTŘEDÍ, VE KTERÉM DENNODENNĚ ŽIJEME? MYSLÍTE SI, ŽE NÁS DÍLA MOHOU VÉST K VĚDOMÉMU VZTAHU K TECHNOLOGIÍM?

JAK BYSTE O VÝSTAVĚ MLUVILI S NĚKÝM, KDO JI NEVIDĚL? PROČ BY MĚL NEBO NEMĚL NA VÝSTAVU PŘIJÍT?

CO JE PODLE VÁS HLAVNÍ MYŠLENKOU VÝSTAVY?

To bylo jen několik otázek, které je dobré si položit při návštěvě galerie. Odpovědi jsou vaše, stejně jako další otázky. My máme už jen poslední:
PŘIŠLI BYSTE ZNOVU?

My budeme rádi. Vaše ↓

Galerie Rudolfinum

Poetics of Encryption

13. února 2025 – 11. května 2025

Vystavující umělci: Morehshin Allahyari, Emmanuel Van der Auwera, BCAA system, Gillian Brett, Daniel Burda, Juliana Cerqueira Leite, Julian Charrière, Joshua Citarella, Clusterduck, Kate Crawford, Sterling Crispin, Simon Denny, enorê, František Fekete, Mathias Gramoso, Tilman Hornig, Anežka Horová, Vladan Joler, Daniel Keller, Andrea Khôra, Jonna Kina, Oliver Laric, Eva & Franco Mattes, Jürgen Mayer H., Carsten Nicolai, Trevor Paglen, Matthias Planitzer, Jon Rafman, Sebastian Schmieg, Charles Stankieveh, Troika, Nico Vascellari, Dušan Zahoranský

Kurátor: Nadim Samman

Vstup volný

Chtěli byste se nás na něco zeptat? Máte pro nás k pracovnímu listu připomínku? Jak se vám s ním pracovalo? Napište nám na galerie@rudolfinum.org

Chtěli byste se stát součástí Galerie Rudolfinum i vy? **Zašlete nám svoji fotografii z výstavy, na které držíte vyplněný pracovní list v ruce.** Třeba před dílem, které se vám nejvíce líbilo! Každý měsíc vylosujeme tři zaslané fotografie a jejich autory odměníme uměleckým dárkem! **Své fotografie zasílejte na rajnisova@rudolfinum.org**
Co vše se v galerii děje, se dozvíte na www.galerierudolfinum.cz.